

Üldajaloo aine hindamisjuhend (*tertia*)

Paide Gümnaasium
Õppeaine: Üldajalugu (kaks kursust)
Õpetaja: Rainer Eidemiller
Õppeaasta: 2026/2027

1. Üldsätted

1.1. Käesolev hindamisjuhend sätestab Üldajaloo I ja Üldajaloo II kursuste hindamise põhimõtted, hindamise vormid, kursusehinde kujunemise, esitluste hindamise, järelevastamise ning puudumistest tulenevate täiendavate õppetöö korraldamise põhimõtted.

1.2. Hindamisel lähtutakse Paide Gümnaasiumi hindamise korraldusest ning vastava kursuse õpiväljunditest.

1.3. Hindamise eesmärk on anda õpilasele tagasisidet tema teadmiste, oskuste ja ajaloolise mõtlemise arengu kohta ning hinnata kursuse õpiväljundite saavutamist.

1.4. Üldajaloos kasutatakse nii **eristavat** kui ka **mitteeristavat hindamist**.

1.5. Eristava hindamise puhul väljendatakse tulemust protsendina. Positiivse tulemuse lävend on **50%**.

1.6. Mitteeristava hindamise puhul kasutatakse tähiseid:

- **AR – arvestatud**
- **MA – mittearvestatud**

2. Kursuste hindamise ülesehitus

Mõlemas Üldajaloo kursuses sooritab õpilane kolm põhilist hindelist tööd:

Üldajalugu I

1. **esitlus** (PG hindamisjuhendi mõttes kontrolltöö) – eristav hindamine;
2. **arvestus** (Vana-Kreeka) – mitteeristav hindamine AR/MA;
3. **Üldajalugu I kursusetöö** – eristav hindamine.

Üldajalugu II

1. **esitlus** (PG hindamisjuhendi mõttes kontrolltöö) – eristav hindamine;
2. **arvestus** (keskaeg) – mitteeristav hindamine AR/MA;
3. **Üldajalugu II kursusetöö** – eristav hindamine.

Kooli hindamise korralduse järgi käsitletakse kontrolltööna ka esitlust ning kursusetöö on kursuse õpiväljundite saavutatuse kontrollimiseks mõeldud kokkuvõttev töö.

3. Kursusehinne

3.1. Kursusehinde kujunemise aluseks on **kaks eristavalt hinnatavat tööd ja üks arvestuslik töö**.

3.2. Kõik kolm tööd on kursuse läbimiseks kohustuslikud.

3.3. Eristavalt hinnatavad tööd on:

- kursuse jooksul tehtav **esitlus / kontrolltöö**;
- kursuse lõpus tehtav **kursusetöö**.

3.4. Arvestuslik töö hinnatakse skaalal **AR/MA**. Arvestuse edukas tegemine on eelduseks vastava kursusetöö tegemiseks, st ilma edukalt tehtud arvestuseta kursusetööd teha ei saa.

3.5. Kursuse positiivse tulemuse eelduseks on kõigi kursuse kohustuslike hindamistööde sooritamine ning kursuse õpiväljundite saavutamine.

3.6. Kursuse lõpptulemuse kujunemisel võetakse arvesse mõlema eristavalt hinnatava töö tulemust ning arvestusliku töö sooritamist.

3.7. Kursuse tulemus pannakse välja pärast kursuse lõppemist. Paide Gümnaasiumi hindamise korralduse kohaselt toimub kursuse tulemuse väljapanek üldjuhul viie õppepäeva jooksul pärast kursuse lõppemist.

4. Esitlus / kontrolltöö

4.1. Esitluse eesmärk

Esitluse eesmärk on arendada õpilase oskust:

- iseseisvalt ajaloolist küsimust uurida;
- kasutada ja hinnata ajaloolist infot;
- kujundada ajaloolise küsimuse kohta põhjendatud seisukoht;
- esitada oma seisukohta suuliselt;

- argumenteerida;
- võrrelda erinevaid ajaloolisi tõlgendusi;
- osaleda arutelus ja väitluses.

Paide Gümnaasiumi hindamise korralduses käsitletakse esitlust kontrolltööna. Kontrolltöö toimumise aeg tuleb õpilastele teatada e-päevikus vähemalt viis õppepäeva ette.

4.2. Esitluse korraldus

Esitlused on üldjuhul **paaristööd**.

Õpilased valivad kursuse alguses õpetaja pakutud teemade hulgast endale sobiva teema ja paarilise.

Esitlus ei ole tavapärane ühine referaat. Mõlemad õpilased käsitlevad sama ajaloolist küsimust **oma vaatepunktist**, nii et esitluse käigus tekib võimalus seisukohti võrrelda ja argumenteerida.

Esitlused toimuvad üldjuhul selles tunnis, milles vastavat ajaloolist teemat kursuse kava järgi käsitletakse.

Üldajalugu I

Esitluste teemad võivad olla seotud nii **Kreeka kui ka Rooma ajalooga**.

Esitluste teemad ja korraldus tutvustatakse kursuse alguses ning õpilastele antakse piisavalt aega paarilise leidmiseks ja ettevalmistuseks.

Üldajalugu II

Esitluste teemad võivad olla seotud nii **keskaja kui ka uusaja** teemadega.

Kuna ÜA II kursuse ajakava on tihedam, võib õpetaja piirata esitluste valikut kursuse esimeste teemade osas, et õpilastel jääks piisavalt aega töö ettevalmistamiseks.

5. Esitluse hindamine

5.1. Esitlust hinnatakse **eristavalt protsendiskaalal**.

5.2. Positiivse tulemuse lävend on **50%**.

5.3. Esitluse hindamisel võetakse arvesse eelkõige:

- ajaloolise sisu õigsust ja asjakohasust;
- teema mõtestamist;
- argumentatsiooni;

- oma seisukoha põhjendamist;
- ajalooliste näidete ja/või allikate kasutamist;
- esinemisostkust;
- osalemist paarilisega kujunenud arutelus või väitluses;
- suutlikkust reageerida teise õpilase argumentidele.

5.4. Esitluse täpsemad hindamiskriteeriumid ja punktijaotus esitatakse õpilastele enne teemade valimist eraldi **esitluste hindamisjuhendis**.

5.5. Õpilane peab esitama oma esitluse materjali õpetajale enne esitluse toimumist õpetaja määratud viisil.

6. Arvestused

6.1. Mõlemas kursuses toimub üks suurem **arvestuslik töö**, mida hinnatakse mitmeeristavalt.

Üldajalugu I

Arvestus Vana-Kreeka teemal

Arvestus kontrollib eelkõige Kreeka ajaloo, ühiskonna, kultuuri ja mõtteloo põhiteadmiste ning nende seostamise oskuse omandamist.

Üldajalugu II

Arvestus keskaja teemal

Arvestus kontrollib keskaja ajaloo põhiteadmiste, ajalooliste protsesside ja nendevaheliste seoste mõistmist.

6.2. Arvestuse tulemus on:

- **AR – arvestatud**
- **MA – mittearvestatud**

6.3. Arvestatud tulemuse eelduseks on töö sooritamine õpetaja antud juhendi kohaselt ning selles nõutud õpitulemuste saavutamine.

7. Kursusetöö

7.1. Kursusetöö on kursuse lõpus tehtav kirjalik **kokkuvõttev töö**, mille eesmärk on hinnata kursuse õpiväljundite terviklikku saavutamist.

7.2. Kursusetööd hinnatakse **eristavalt protsendiskaalal**.

7.3. Positiivse tulemuse lävend on **50%**.

Üldajalugu I

Kursusetöö hõlmab kogu Üldajalugu I kursuse materjali.

Üldajalugu II

Kursusetöö hõlmab kogu Üldajalugu II kursuse materjali.

7.4. Kursusetöö täpse vormi, ülesehituse ja hindamiskriteeriumid teeb õpetaja õpilastele teatavaks enne töö sooritamist.

8. Puudumised ja õppetööst mahajäämus

8.1. Üldajaloo hindamisel **ei ole kehtestatud automaatset puudumise protsendilist lävendit**, mille ületamisel kaasneks automaatselt täiendav töö või kursusetöö.

8.2. Puudumise korral vastutab õpilane puudunud õppematerjali omandamise eest ning peab vajadusel iseseisvalt tutvuma õppetunnis käsitletud materjalidega.

8.3. Kui puudumise tõttu on mõni kursuse õpiväljund või kohustuslik hindamistöö jäänud kontrollimata, võib õpetaja nõuda õpilaselt **täiendavat tööd või vastamist**.

8.4. Täiendava töö eesmärk on kontrollida puudumise tõttu tekkinud hindamislünka, mitte karistada õpilast puudumise eest.

8.5. Kui õpilase puudumiste tõttu ei ole võimalik tema kursuse õpiväljundite saavutamist tavapäraste hindamistööde põhjal piisavalt hinnata, võib õpetaja suunata õpilase täiendavale tööle või kursusetööle.

8.6. Vajadusel võib õpetaja teha õpilasele ainealase konsultatsiooni kohustuslikuks. Paide Gümnaasiumi õppekava üldosa näeb sellise võimaluse ette.

9. Järelevastamine

9.1. Puuduliku tulemusega tööd on võimalik järele vastata üldjuhul **üks kord**.

9.2. Järelevastamine toimub esimesel võimalusel ning selle aja lepib õpilane õpetajaga kokku pärast puuduliku tulemuse saamist.

9.3. Järelevastamise kokkulepe fikseeritakse e-päevikus.

9.4. Järelevastamisele võib kuuluda kogu töö või õpetaja määratud osa õpitulemustest.

9.5. Järelevastamise eesmärk on anda õpilasele võimalus saavutada vajalik õpitulemus ning saada tagasisidet oma arengu kohta.

Paide Gümnaasiumi üldkorra järgi toimub puuduliku tulemusega töö järelvastamine esimesel võimalusel ning puuduliku töö järelvastamine on üldjuhul võimalik üks kord.

10. Tegemata või esitamata tööd

10.1. Tegemata või esitamata töö tähistatakse e-päevikus kooli hindamise korralduses ettenähtud viisil.

10.2. Tegemata või esitamata töö tuleb sooritada õpetajaga kokkulepitud ajal.

10.3. Kui tegemata või esitamata töö on kursuse läbimiseks kohustuslik, tuleb see sooritada enne kursuse lõpptulemuse väljapanemist.

Paide Gümnaasiumi hindamise korralduses kasutatakse tegemata ja esitamata töö tähistamiseks märget „T“/„0“.

11. Ebaausad võtted

11.1. Plagiaadi, spikerdamise või muu kõrvalise abi kasutamise korral loetakse töö mitteamestatuks.

11.2. Sellist tööd üldjuhul järelle vastata ei saa, kuid õpetajal on õigus anda õpilasele täiendav töö.

See tuleneb otse Paide Gümnaasiumi hindamise korraldusest.

12. Tagasiside

12.1. Hindamise lahutamatu osa on õpilasele antav tagasiside.

12.2. Tagasiside eesmärk on anda õpilasele selge ülevaade:

- mida ta juba teab ja oskab;
- millised õpitulemused vajavad veel arendamist;
- millised on järgmised sammud õpitulemuste saavutamiseks.

12.3. Kontrolltööde puhul tagastab õpetaja parandatud töö, viib läbi vigade analüüsi ja annab tagasiside üldjuhul hiljemalt kümne tööpäeva jooksul. Mahukamate tööde puhul võib tagasiside andmise aeg olla pikem, kui see on aine hindamisjuhendis põhjendatud.

13. Hindamise põhimõtete lühikokkuvõte õpilasele

Üldajalugu I

Esitus → %

Kreeka arvestus → AR/MA

ÜA I kursusetöö → %

→ **ÜA I kursuse tulemus**

Üldajalugu II

Esitus → %

Keskaja arvestus → AR/MA

ÜA II kursusetöö → %

→ **ÜA II kursuse tulemus**

Kaks kursuse tulemust

→ **Üldajaloo kooliastmehinne**

Kooliastmehinne ei pea Paide Gümnaasiumi korra kohaselt olema kursuste tulemuste aritmeetiline keskmine; selle väljapanekul võib õpetaja arvestada ka õpilase individuaalset arengut ja saavutatud õpitulemusi.

Üldajaloo hindamisjuhendi lisa 1

Esitluste hindamisraamistik

1. Üldsätted

1.1. Esitus on Üldajaloos eristavalt hinnatav töö ning seda käsitletakse Paide Gümnaasiumi hindamise korralduse tähenduses kontrolltööna.

1.2. Esitluse positiivse tulemuse lävend on **50%**.

1.3. Esitluse hindamisel lähtutakse alljärgnevast hindamisraamistikust. Raamistik annab õpilasele ülevaate hindamise põhialustest, kuid **ei eelda iga esitluse puhul mehhaanilist punktide mahaarvamist**.

1.4. Esitluse hindamisel arvestatakse töö terviklikku kvaliteeti ning ülesande ja teema eripära.

2. Hindamisvaldkonnad

Hindamisvaldkond	Kaal
Õpilase individuaalne panus ja ülesande täitmine	kuni 20%
Teema käsitlemine ja ajalooline sisu	kuni 40%
Esitluse ülesehitus ja ajas püsimine	kuni 20%
Arutelu ettevalmistamine ja läbiviimine	kuni 20%
Kokku	100%

2.1. Õpilase individuaalne panus ja ülesande täitmine

Hinnatakse õpilase enda panust paaristöösse, tema vastutust oma esitluse osa eest, teemaga iseseisvat tegelemist ning valmisolekut oma käsitlust selgitada ja kaitsta.

Paaristöös hinnatakse õpilasi **individuaalselt**. Paariliste tulemused ei pea olema võrdsed.

2.2. Teema käsitlemine ja ajalooline sisu

Hinnatakse:

- teemas püsimist;
- olulisemate küsimuste ja aspektide käsitlemist;
- ajaloolise materjali asjakohasust ja täpsust;
- ajalooliste seoste ning põhjuste ja tagajärgede mõistmist;
- teema mõtestamist.

2.3. Esitluse ülesehitus ja ajas püsimine

Esitluse soovituslik kestus on **5–10 minutit**, kui konkreetse ülesande puhul ei ole õpetaja määranud teisiti.

Hinnatakse esituse ülesehitust, selgust, olulise ja ebaolulise eristamist ning kokkulepitud ajaraamides püsimist.

2.4. Arutelu

Esitlejad valmistavad ette esitluse teemaga seotud aruteluküsimuse ning viivad klassis läbi arutelu.

Hinnatakse:

- aruteluküsimuse sobivust;
- oskust kaasõpilasi arutellu kaasata;

- arutelu juhtimist;
- suutlikkust reageerida kaasõpilaste seisukohtadele;
- arutelu seost esitletud teemaga.

3. Paaris esitlemise eripära

3.1. Paarilised käsitlevad sama teemat **oma vaatepunktist**.

3.2. Esitluse eesmärk ei ole tingimata jõuda ühise seisukohani. Oluline on oskus kujundada ajaloolise küsimuse kohta põhjendatud seisukoht ning seda argumenteerida.

3.3. Paariliste erinevaid seisukohti võib esitluse osana kasutada arutelu käivitamiseks.

4. Hindamise iseloom

4.1. Hindamisraamistik ei ole mõeldud üksikute puuduste eest automaatseks punktide mahaarvamiseks.

4.2. Õpetaja kujundab lõpptulemuse, lähtudes eespool kirjeldatud valdkondadest ning töö **terviklikust õnnestumisest**.

4.3. Ühe valdkonna nõrkus ei tähenda automaatselt kogu töö proportsionaalset vähendamist, kui töö täidab muus osas hästi oma eesmärgi.